

Obszar ochronny ASF

obszar ochronny – syn. obszar objęty ograniczeniami I,

strefa niebieska : powiat miejski Wrocław,

powiat wrocławski

Co to jest ASF?

Afrykański pomór świń (*African Swine Fever - ASF*) to szybko szerząca się, zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są świnie domowe, świniodziki oraz dziki. W przypadku wystąpienia ASF w stadzie dochodzi do dużych spadków w produkcji: zakażenie przebiega powoli i obejmuje znaczny odsetek zwierząt w stadzie, przy czym śmiertelność zwierząt sięga nawet 100%.

Zgodnie z OIE przyjmuje się, że okres inkubacji choroby wynosi 15 dni (okres inkubacji w środowisku naturalnym: 4-19 dni, w przypadku choroby o ostrym przebiegu: 3-4 dni). U zwierząt występuje gorączka nawet do 42°C, przyśpieszony oddech, osowiałość, możliwa utrata apetytu i pragnienia oraz przekrwienia (na uszach, ogonie, kończynach i klatce piersiowej). Zazwyczaj pierwsze w stadzie chorują duże sztuki: lochy, knury, tuczniki.

Wirus jest wyjątkowo odporny na działanie niskich temperatur i zachowuje właściwości zakaźne we krwi, kale, tkankach (zwłaszcza surowych, niedogotowanych produktów z mięsa wieprzowego lub dzików) przez okres nawet 3-6 miesięcy.

Drogi zakażenia

Najczęstszym sposobem zakażenia zwierząt jest bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi. Rozprzestrzenianie się wirusa jest stosunkowo łatwe za pośrednictwem osób i pojazdów odwiedzających gospodarstwo, skażonego sprzętu i narzędzi, zwierząt mających swobodny dostęp do gospodarstwa (gryzonie, koty, psy), jak również przez skażoną paszę, wodę oraz skarmianie zwierząt odpadami kuchennymi (zlewkami) zawierającymi nieprzetworzone mięso zakażonych świń lub dzików.

**Wymagania dotyczące gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną
na obszarze
ochronnym (strefa niebieska),**

Krótszy termin na dokonanie zgłoszenia zmiany stanu świń w gospodarstwie.

Na terenie obszaru ochronnego istnieje obowiązek zgłaszania do ARiMR każdego zwiększenia lub zmniejszenia liczebności stada (kupno, sprzedaż, padnięcie, ubój na potrzeby własne) oraz dokonania oznakowania świń w ciągu **48 godzin (2 dni)** od zaistnienia tego zdarzenia.

Ubój na użytek własny jest dozwolony pod następującymi warunkami:

- świnię były utrzymywane w gospodarstwie **co najmniej przez 30 dni** przed ubojem,
- posiadacz świń zgłosi do Powiatowego Lekarza Weterynarii we Wrocławiu zamiar przeprowadzenia uboju minimum 24 h przed ubojem,
- świnię zostaną poddane badaniu przedubojowemu wykonanemu przez uprawnionego lekarza weterynarii,
- mięso pozyskane w wyniku uboju tych świń zostanie poddane badaniu poubojowemu przez uprawnionego lekarza weterynarii.

Na terenie obszaru ochronnego istnieje obowiązek natychmiastowego zgłoszenia do Powiatowego Lekarza Weterynarii w każdym przypadku padnięcia świni w gospodarstwie (przed oddaniem zwłok świni do utylizacji) oraz przypadków podejrzenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

W przypadku podejrzenia wystąpienia ASF u świń należy:

1. Zgłaszać wszelkie niepojące oznaki i objawy nasuwające podejrzenie choroby Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii we Wrocławiu lub lekarzowi weterynarii opiekującemu się stadem.
2. Pozostawić zwierzęta w miejscu przebywania.

3. Nie wywozić z gospodarstwa zwierząt, zwłok zwierzęcych, produktów pochodzenia zwierzęcego, ściółki, paszy i sprzętu.
4. Uniemożliwić osobom postronnym dostęp do pomieszczeń lub miejsc, w których znajdują się zwierzęta podejrzane o zakażenie lub chorobę.

Istnieje obowiązek powiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii we Wrocławiu o zalezieniu zwłok dzika - w przypadku znalezienia padłego dzika należy:

1. Oznakować miejsce znalezienia zwłok dzika, aby ułatwić ich odnalezienie przez odpowiednie służby.
2. Nie dotykać zwłok i pozostawić je w miejscu znalezienia.
3. Zgłosić fakt znalezienia padłego dzika do Powiatowego Lekarza Weterynarii we Wrocławiu lub najbliższej lecznicy weterynaryjnej, policji, straży miejskiej lub miejscowego koła łowieckiego.
4. Osoby mające kontakt z dzikiem lub będące w jego pobliżu powinny stosować środki higieny niezbędne do ograniczenia ryzyka szerzenia się ASF, w tym dokonywać odkażania rąk i obuwia.
5. Osoby mające kontakt z dzikiem przez 72 godziny nie powinny wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świny i nie wykonywać czynności związanych z obsługą świń.

Powiatowy Lekarz Weterynarii we Wrocławiu przypomina o konieczności przestrzegania zasad bioasekuracji w gospodarstwie wynikających z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2018 r. poz. 290 z późn. zm.).

Na terenie obszaru ochronnego obowiązuje wymóg oznakowania budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, tablicą z napisem "**Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony**".

W gospodarstwie powinna znajdować się dokumentacja weterynaryjna dotycząca przebiegu leczenia i przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych oraz padłych zwierząt. Świny wprowadzane do gospodarstwa powinny zostać zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, wystawione nie wcześniej niż 24 h przed przemieszczeniem.

Nakazy

1. Utrzymywanie świń w gospodarstwie w sposób wykluczający kontakt ze zwierzętami wolno żyjącymi i ze zwierzętami domowymi (psy, koty) w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię (oddzielne wejście, brak bezpośredniego przejścia do pomieszczeń, w których utrzymywane są inne zwierzęta kopytne tj. konie, krowy, owce, kozy).
2. Sporządzanie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki oraz bieżące aktualizowanie tego spisu.
3. Prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię.
4. Karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących.
5. **Wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami do budynków i pomieszczeń w których utrzymywane są świnię oraz przed wejściami i wyjściami do gospodarstwa** o szerokości nie mniejszej niż szerokość danego wejścia, długość nie mniejsza niż 1 metr oraz stałe utrzymywanie mat w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego (systematyczne polewanie mat środkiem dezynfekcyjnym).
6. **Wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wjazdami i wyjazdami z gospodarstwa** lub zainstalowanie niecek dezynfekcyjnych o szerokości nie mniejszej niż szerokość wjazdu, długość nie mniejsza niż obwód największego koła pojazdu wjeżdżającego do gospodarstwa oraz stałe utrzymywanie mat/niecek dezynfekcyjnych w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego.
7. Zabezpieczenie wybiegu dla świń podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem, a każdego wjazdu i wyjazdu oraz wejścia i wyjścia z takiego wybiegu zabezpieczenia matą dezynfekcyjną.
8. Wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie.
9. Stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed

rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia.

10. Bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń.
11. Używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności.
12. Uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia do budynków, w których są utrzymywane świnię.
13. **Wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni.**

Zakazy

1. Zakaz żywienia świń odpadami gastronomicznymi lub materiałem paszowym zawierającym odpady gastronomiczne.
2. **Zakaz karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 30 dni przed ich podaniem świniom.**
3. **Zakaz wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnię, słomy na ściółkę dla zwierząt pochodzącej z obszaru objętego ograniczeniami lub obszaru zagrożenia, chyba że tę słomę poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 90 dni przed jej wykorzystaniem.**
4. Zakaz wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem ASF.
5. Zakaz prowadzenia uboju świń w celu produkcji mięsa na użytek własny innych niż utrzymywane w tym gospodarstwie.

6. Zakaz wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie takich zwierząt.

Spełnianie powyższych wymagań jest warunkiem przyznania odszkodowania w przypadku stwierdzenia choroby w gospodarstwie! Na obszarze ochronnym powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza w gospodarstwach utrzymujących świnie kontrolę przestrzegania ww. nakazów i zakazów wraz z wywiadem lekarsko-weterynaryjnym oraz badaniem klinicznym świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała.

Dodatkowych informacji można uzyskać w siedzibie Powiatowego

Inspektoratu Weterynarii we Wrocławiu

tel.: 71 347 98 20